

ištirta 10 perkasų, kurių bendras plotas 217 m². Antrosios vietas perkasoje Nr. 6 ir 7 rasta po vieną kapą. Perkasoje Nr. 6 rastasis buvo labai suardytas kasant durpes. Joje mêtési tik paskiri žmogaus kaulai. Kitas kapas, rastas perkasoje Nr. 7, buvo mažiau apardytas. Jie datuojami senuoju žalvario amžiumi. Be to, perkasoje Nr. 6 dar buvo senovës gyvenvietës liekanų su mediniaiš dirbiniais. Kitose antrosios vietas perkasose irgi rasta senovës gyvenviečių liekanų: medinių dirbinių, gyvulių kaulų ir kitų radinių. Senovës gyvenvietës datuojamos senuoju žalvario amžiumi.

Algimantas MERKEVIČIUS

Exploration of Turlojiškë archeological complex

The Vilnius University in 1998-1999 continued the archeological excavations started in 1996 in different places of Turlojiškë peat-bog (Marijampolë district). In 1998 the area of 116 m² was explored, two burials and 3 settlements of Bronze Age were uncovered. In 1999 the area of 217 m² was explored, 2 more settlements and 2 burials were uncovered. The latter are dated to the Old Bronze Age. Wooden remains of buildings, bone, horn, wooden and flint artefacts, ceramics and fish bones were uncovered.

Tomas OSTRAUSKAS

TYRINÉJIMAI BARZDŽIO MIŠKO 2-OJOJE
GYVENVIETËJE 1999 M.

Barzdžio miško 2-oji senovës gyvenvietë yra Dubos ežero R kyšulio P krante (buvusio ežero įlankos Š krante), tarp pirmosios ir antrosios miško kvartalinių proskynų, skaičiuojant nuo kyšulio smaigilio į R, miško kvartalo Nr. 759 P dalyje. Visoje gyvenvietës teritorijoje auga ne vienu metu sodintos pušaitės, tai rodo, kad gyvenvietës teritorija buvo retai suarta. Žvalgant šią gyvenvietę 1998 m., buvo ištirti 9 šurfai. Šurfas Nr. 8 pataikė į neolitinës Nemuno kultūros ankstyvojo neolito etapo keramikos lizdą. Todél 1999 m. ši vieta, pavadinta Barzdžio miško 2B gyvenvietë, buvo detaliau išžvalgyta.

1999 m. Barzdžio miško 2B gyvenvietëje buvo ištirta 0,25 m² dydžio 13 šurfų bei 28,5 m² perkasa, iš viso 31,75 m² plotas. Aptiktas iki 55 cm storio

kultūrinis sluoksnis. Ištirtame plote buvo surinktas neolitinės Nemuno kultūros ankstyvojo neolito puodo šukių lizdas. Puodas buvo I arba nežymiai atlenktu S formos pakraštėliu praplatinta ir atsikišusia į išorę briauna, papuošta tridančio šukinio štempo išpaudų eilute. Jo viršutinė dalis papuošta tridančio štempo trimis išpaudais suformuotu rombų vienos linijos ir to paties štempo vertikaliu, kiek pasvirusiu į dešinę išpaudų vienos eilutės cinančiu antra po pirmosios mažiausiai 2 kartus. Tarp ankstyvojo neolito titnago radinių pažymėtini: beveik lygiašonio trikampio pavidalo lancetas, dalis ašmenėlio retušuotu galu ir šonu, gremžtukų koncentracija. Be to, aptikti pavieniai velyvojo neolito radiniai: keramika, liesinta grūstu kvarcitu (vienas fragmentas angobuotas ir su išlikusiomis dviem, matyt, stambios virvelės horizontalių išpaudų eilutėmis) ir galbūt gludinto titnaginio kirvelio nuoskala.

Barzdžio miško 2-osios gyvenvietės R dalyje, ariamos miško kvartalinės proskynos vietoje, primygintai prašant KVAD specialistams, ištyrėme 1 m² dydžio 4 šurfus. Po perartu sluoksniu šurfuose buvo aptiktas iki 23–28 cm storio kultūrinis sluoksnis su preliminariai neolito pirmaja puse datuotiniais radiniais: keramikos, liesintos augalinėmis priemaišomis ir smėliu, fragmentas, ašmenėlio dalis, skeltės nuoskalos. Miško kvartalinės proskynos vietoje žymesnis kultūrinis sluoksnis plyti maždaug 30 m juosta palei terasos kraštą.

Tomas OSTRAUSKAS

Investigation carried out in settlement 2 of Barzdis forest in 1999

Thirteen test pits of 0,25 m² and a trench of 28,5 m² were explored in settlement 20 of Barzdis forest (Varėna district). The total area of 31,75 m². A habitation layer of 55 cm in thickness was uncovered. In the investigated area a sherd hoard of Nemunas culture Early Neolithic pot - decorated with comb marks - and flint artefacts were uncovered. Besides, loose finds of Late Neolithic were discovered.

In the ploughed forest quarter cutting in part R of settlement 2 of Barzdis forest 4 test pits of 1 m² were explored. A 23-28 cm thick habitation layer was found. It contained finds which can preliminary be dated to the 1st half of Neolithic.

Tomas OSTRAUSKAS

TYRINĖJIMAI GRIBAŠOS 1-OJOJE GYVENVIETĖJE 1999 M.

Gribašos 1-oji senovės gyvenvietė yra buvusio Dubos ežero R kranto iškyšulio smaigalyje ir miško kvartalų Nr. 758 ir 748 Š dalyje (smulkiau žr. šioje knygoje T.Ostrausko str. „Archeologinių paminklų žvalgymai Varėnos rajone 1998 m.”).

1999 m. šios gyvenvietės dalyje, pavadintoje Gribašos 1D gyvenvietė, buvo ištirta 0,25 m² dydžio 10 šurfų bei 5 m² perkasa, iš viso 7,5 m² plotas. Tyrinėjimų metu rastas iki 70–80 cm storio kultūrinis sluoksnis. Jame aptikta susimaišiusių įvairialaikių radinių, gana tolygiai iš įvairių laikotarpių, todėl nutarta atidengto ploto nebeplėsti. Šioje gyvenvietėje aptikti radiniai priskirtini vėlyvajam paleolitui, ankstyvajam ir vėlyvajam neolitui, senajam viduriniam geležies amžiui.

Gribašos 1E gyvenvietė. Primygintai prašant KVAD specialistams, kvartalinėje proskynoje, skiriančioje miško kvartalus Nr. 758 ir 748, buvo ištirti 1 m² dydžio 4 šurfai. Gyvenvietės dalyje, nutolusioje nuo terasos krašto iki 30 m atstumu, po arimu buvo aptiktas iki 25 cm storio kultūrinis sluoksnis su gausiais radiniais: titnago dirbiniai ir skalda, keramikos, liesintos augalinėmis priemaišomis ir liesintos mineralinėmis priemaišomis, fragmentai, datuotini ankstyvuoju neolitu, vėlyvuoju neolitu – ankstyvuoju metalų laikotarpiu. Neatmetama ir vėlyvojo paleolito gyvenvietės buvimo šioje vietoje galimybė.

Gribašos 1H gyvenvietėje buvo ištirtas 1998 m. rastas neolitinės Nemuno kultūros ankstyvojo neolito keramikos lizdas. Čia ištirta 3×4 m dydžio, iš viso 12 m² perkasa. Aptiktas iki 60 cm storio kultūrinis sluoksnis. Tyrinėjimų metu buvo surinktas minėtasis keramikos, liesintos augalinėmis priemaišomis, lizdas ir ankstyvojo neolito titnago radiniai: vienagalai skaldytiniai skeltėms su rankenėle, lancetai, ovalinio kirvelio dalis bei pavieniai Nemuno kultūros vidurinio neolito etapui būdingi radiniai. Aptiktus keletą dvigalių skaldytinių dalių bei skelčių nuo jų ir galinių gremžtukų reikėtų sieti su vėlyvojo paleolito vėlyvojo Driaso laikotarpiu.